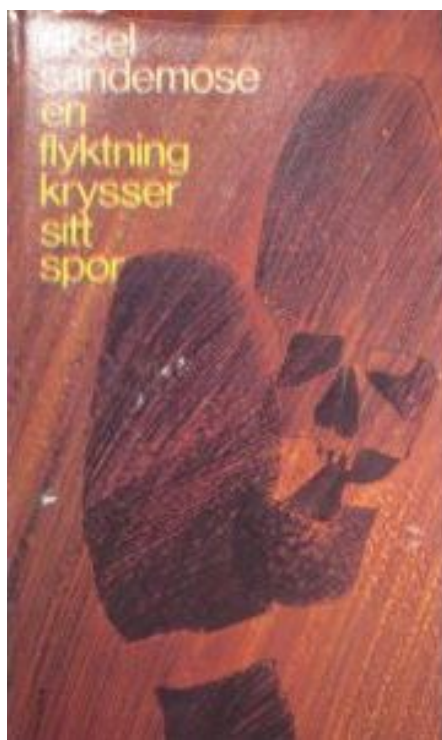

En flyktning krysser sitt spor

Aksel Sandemose

Download now

Read Online ➔

En flyktning krysser sitt spor

Aksel Sandemose

En flyktning krysser sitt spor Aksel Sandemose
Janteloven

1. Du skal ikke tro du er noe.
2. Du skal ikke tro at du er like så meget som oss.
3. Du skal ikke tro du er klokere enn oss.
4. Du skal ikke innbille deg at du er bedre enn oss.
5. Du skal ikke tro du vet mer enn oss.
6. Du skal ikke tro du er mer enn oss.
7. Du skal ikke tro at du duger til noe.
8. Du skal ikke le av oss.
9. Du skal ikke tro at noen bryr seg om deg.
10. Du skal ikke tro at du kan lære oss noe.

Janteloven er et av de mest kjente og siterte avsnitt i norsk litteratur. Forfatteren Aksel Sandemose (1899-1965) vokste opp i Nykøbing Mors, Danmark og fikk sitt litterære gjennombrudd med en sjøfortelling. Senere flyttet han til Norge, og her utkom bøkene om Espen Arnakke: En sjømann går i land (1931), En flyktning krysser sitt spor (1933), Der står en benk i haven. og Brudulje. Sandemose skrev også Det svundne er en drøm og Varulven.

Sandemose-biografen Espen Haavardsholm fastslår at En flyktning krysser sitt spor er Sandemoses hovedverk, «hans merkeligste, mest originale bidrag til romankunsten». I romanen forteller Espen Arnakke om sin oppvekst i en småby kalt Jante. Han rømmer hjemmefra og drar til sjøs. På New Foundland kommer han i skade for å begå et mord. Kritikerene Helge Krog karakteriserte i sin tid denne romanen som «en bibel i djevelsk menneskekunnskap» og «et villniss av fenomenal opplevelse, selvspaltning, selvfordobling; en jungel av iakttagelse, tankelyn, syn og dikt.»

En flyktning krysser sitt spor Details

Date : Published September 1972 by Den norske bokklubben (first published 1933)

ISBN : 9788252501476

Author : Aksel Sandemose

Format : Hardcover 277 pages

Genre : Fiction, Classics, Novels

[Download En flyktning krysser sitt spor ...pdf](#)

[Read Online En flyktning krysser sitt spor ...pdf](#)

Download and Read Free Online En flyktning krysser sitt spor Aksel Sandemose

From Reader Review En flyktning krysser sitt spor for online ebook

Samuel says

Finished Dec 28, 2013

Book was interesting, though not particularly compelling. Liked: Laws of Jante, idea that "morals are for those who know where their next meal is coming from" (paraphrasing...towards end of book), criticism of "idyllic childhood" myth.

Mary Ellen says

I have gotten a bit hooked on hygge and the read Michael Booth's 'The Almost Nearly Perfect People: Behind the Myth of the Scandinavian Utopia' and its reference to Aksel Sandemose's "A Fugitive Crosses the Tracks". I tracked it down through interlibrary loan from Monmouth College. I was the third reader since July 2009. It was more than a bit of plow through read, and I can certainly verify that the oppressive authoritarian culture highlighted made reading it so challenging. What most struck me was that the heavy hand of adult society and religion so unkindly depicted made one question the celebration of the calm community of hygge. Of course 1936 to 2018 are quite distance, true, but it seems like Jante Law may still hover in Scandinavia.

David says

This book is the origin of Jante's Law.
The rules are as follows:
You're not to think you are anything special.
You're not to think you are as good as us.
You're not to think you are smarter than us.
You're not to convince yourself that you are better than us.
You're not to think you know more than us.
You're not to think you are more important than us.
You're not to think you are good at anything.
You're not to laugh at us.
You're not to think anyone cares about you.
You're not to think you can teach us anything.

Sandrine says

It is an interesting and gripping (semi-autobiographical) story that first explained the concept of jantelagen. However, I found it became too long- winded and confused. The charm of following someone's memories starts to become tiring and chaotic after about 350 pages. One of the major strengths of the book is also one of its weaknesses. Maybe the concept of jantelagen has also become too big with the years in Scandinavia because I somehow expected more detail on it and more explanations. Instead there was much more on

Espen, his growing up as well as his violent and difficult journey. An interesting read nonetheless.

Stephen Trotter says

A great read

I have to admit that I've spent years avoiding Norwegian/Scandinavian literature (Sandemose was Danish/Norwegian, so we'll leave it to the pedants to argue whether the book is Norwegian or Danish). Mostly because I attended Norwegian primary and secondary school, and never liked anything we were told to read. I'm pretty certain if I'd been told to read this book at the time, I probably would have let my bias get the best of me and not liked it. Fortunately, I have matured a bit since then and I read *A Fugitive Crosses his Tracks* as preparation for an article on Janteloven. It dawned on me, while reading the book, that most people who quote Janteloven have rarely read the book. Their renditions of Janteloven is too simplistic!

I read the book looking to understand Janteloven, and I'm glad I did. I thoroughly enjoyed the narrative technique employed by Sandemose, and the text struck a chord for me. Revisiting the protagonist's checkered past in a messy, storytelling way offers you a sense of closeness to the narrator. At times it felt as though I was the other half of a conversation wherein Arnakke (the "protagonist") attempts to deliver an autobiography. The entire book reads like a confession; admissions of lust, shame, desire, theft, murder, regret, love, and hate appear throughout the novel.

Yet, all in all, the interesting aspect is not that Arnakke's story is unique. In fact, Sandemose, through Arnakke, specifically tells us: this is not a unique story, if you think it is: you're daft. This book was published in the 1930s (I don't know how long Sandemose had been working on it), and the atmosphere of the time shines through. Life was not easy in a small industrial village, and it had significant repercussions on well-being, physical and mental. Arnakke's story is but one of many, which renders his telling all the more powerful (in my opinion).

This book might not be everyone's cup of tea. I read it with a specific goal in mind, and it helped me appreciate a lot of the elements in the book. It won't tell you why Scandinavians are the way they are (the book is 80 years old, only traces of it applies) and it won't tell you explicitly why Janteloven is the way it is. I am very glad I read the book, and I would highly recommend people to read it. A minor caveat is that I don't know whether the English translation is any good: I speak English and Norwegian fluently, and I struggled with the ambiguity of the language when translating sections for my article. This ambiguity might be lost in translation (a crying shame! As the ambiguous language makes it all the more enjoyable!)

Sirkkis says

Siirrän kirjan odottamaan aikoja parempia...

Birgit says

did not finish, a disappointment.

Lise says

The book in which Sandemose created the Law of Jante: the pattern of group behaviour towards individuals within Scandinavian communities that negatively portrays and criticises individual success and achievement as unworthy and inappropriate. Depressing, but true.

Lorenzo Berardi says

Fascinated by the concept of "Jante" while living in Norway, I tried to read this book in original language two years ago. That was probably a mission too hard to accomplish for me.

Erlend Aasland says

På den eine sida vil eg gi denne boka fem stjerner. Beskrivelsen av det vonde og groteske i mennesket er utruleg bra, og minnar meg til tider om Steinbeck (dog ikkje like bra). Men boka vart for langdryg. Etter fyrste tredjedel vart det mykje drøvtygging, og eg tok meg sjølv i å berre ønska at boka snart var ferdig.

Stine Kristin says

Dette er en av de bøkene jeg bestemte meg for å lese kun fordi den var en kjent og berømt norsk roman. I utgangspunktet hadde jeg ingen anelse om hva den handlet om, eller hva jeg kunne forvente meg annet enn at dette var boka uttrykket Janteloven kom fra, og også at denne boka er berømt nettopp fordi den beskriver dette fenomenet.

Jeg var også fullt klar over at dette egentlig er bok nummer to om Espen Arnakke, men valgte å se bort fra dette og gikk egentlig utifra at det gikk fint an å lese denne boka uten å ha noe som helst kunnskaper om den første boka, og de første par kapitlene bekreftet at denne gikk helt fint.

Romanen åpner med en bekjennelse fra fortelleren, Espen Arnakke selv:

Nu vil jeg fortelle alt.

[...]

Jeg slo engang et menneske ihjel.

Gjennom romanens løp går Espen gjennom sin barndom og barndomsminner i et forsøk på å finne ut hvordan han kunne bli i stand til å ta livet av et annet menneske. Han gjennomfører sitt liv fram til tragedien i Misery Harbor for å finne ut hva det var som gjorde at han kunne utføre en slik grusom handling.

Vi blir gjennom hele boka utsatt for Espens nesten besettelse av å fantasere om å drepe de han elsker, eller de han er misunnelig på. Blir han forelsket fantaserer han om å drepe dem for at de skal kunne bli hans for alltid.

Etterhvert får vi vite at som resultat av Janteloven og de usynlige normene i samfunnet han vokste opp i, har Espen lært å undertrykke følelser og seksualitet, noe som til slutt driver ham til frustrasjon på randen av galskap. Han går aldri godt sammen med andre mennesker, og velger å flykte når han blir konfrontert med overveldende følelser han ikke klarer undertrykke. Han vet heller ikke hvordan han skal uttrykke dem, eller hva som vil bli konsekvensene om han gjør det. Han blir drevet på evig vandring omkring i verden på flukt fra den makt Jante og dens usynlige lov har over ham.

Når jeg husker på denne perioden, min sløvhhet, min passivitet, dumhet, ser jeg tydelig denne fyren som den gangen het Espen Arnakka og som hadde rømt fra Jante, ikke for å seire, men for at ingen skulle se ham synke.

Det evige refrenget runger gjennom hele boka: Du tror kanskje ikke jeg vet noe om *deg*? Som om du er noe bedre enn oss, hva innbiller du deg?

Espen manøvrerer oss gjennom opplevelsene i barndommen, og Sandemoen klarer på mesterlig vis å illustrere hvordan mennesker holder hverandre nede i misunnelse, bitterhet eller skadefryd. Selvom boka ble utgitt i 1962 og beskriver et samfunn i mellomkrigstida er det lett å gjenkjenne elementene som beskrives som høyst aktuelt også i dag. Bygdedyret ser deg alltid.

Det er janteredselen. Det er den som gjør at den mann skal slåes til jorden med en setning: Du tror kanskje ikke at jeg vet noe om dig?

Gjennom mesteparten av romanen befinner vi oss i Espens barndom hvor han beskriver en ekstrem sosial disiplin som følge av loven. Blant annet den ulykkelige barndommen som beskrives i kapitlet *Lykkelige barndom*. Barndommen som glemmes så altfor fort og erstattes med illusjonen om en lykkelig barndom. Hvordan man som voksen ofte vil se tilbake på barndommen som noe godt og bekymringsløst, hvor man var fri og sorgløs og glemmer hvor rått og fornedrende det kan være. Janteloven gjelder for alle, og som barn tar det tid å forstå det, derfor vil man ha mange traumatiske opplevelser i barndommen, både i møte med voksne og med andre barn. Det tar tid å lære seg de sosiale spillereglene og det gjelder å lære dem fort for å redde seg unna den verste ydmykelsen og fornedrelsen.

I de tidlige tenårene skriver Sandemose om hvordan voksne krever at barnet skal være modent og oppføre seg som en voksen selvom den voksne selv fortsetter å behandle barnet som et barn.

Det største problemet er hvordan voksne så fort glemmer hvor hardt det var å være barn, og derfor insisterer på å behandle sine egne barn slik de selv ble behandlet. Det ender i en ond sirkel hvor ingen egentlig kan hjelpe hverandre, og om man mot formodning skulle forsøke å gjøre det tordner Janteloven over dem: Du skal ikke tro du er bedre enn oss. Du skal ikke tro du er noe.

Den som husker sin barndom kommer til å hate dem som har glemt den, for han vet det betyr ulykke for de små.

Sjeldent klarer man bryte ut av sirkelen, og gjør man det blir man ofte utstøtt av samfunnet som enten ser deg som en viktigper eller stormannsgal. Espens utvei blir å rømme, men selv på andre siden av verden klarer han ikke unnsnippe Jantes undertrykkelse og psykiske terror. Det sitter i kroppen, i hodet, og han kan ikke slippe vekk.

Jante har siden barndommen spist seg lengre og lengre inn i ham og Espen vender tilslutt tilbake til byen som ødela ham. Sirkelen fortsetter.

Dima says

Jante's law has got a life on its own and became much more famous than the book it comes from. A reader often knows the law way before the cover page is turned over. So there is a danger that when you finally get to this novel there are already Jante-related images in your head that are not going to be confirmed by the text. It happened to me. I had some questions about the law that I hoped would be answered by the book.

They were not. Maybe this personal disappointment is the only reason why I haven't rated this book higher. If during the reading I could stop hoping that on the next page I would get answers, I would have enjoyed this precise psychological analysis of the small closed societies much more.
